

نام رسمی: جمهوری عربی سوریه

پایتخت: دمشق

زبان ملی: یونند سوریه

زبان‌ها:عربی(رسمی)، کردی، ارمنی، آرامی، چرکسی(نام قومی قفقازی)، فرانسوی و انگلیسی

گروه‌های قومی:

عرب ۵۰درصد، علوی ۱۵درصد، کرد ۱۰درصد، شامی ۱۰درصد، سایر ۱۵درصد(سایر اقوام شامل دروزی، اسماعیلی، امامی، نصیری، آشوری، ترکمن و ارمنی)

کد تماس تلفنی: ۹۶۳

اثیان: ۸۷درصد مسلمان(شامل سنی ۷۴درصد و علوی، اسماعیلی و شیعیان ۱۳درصد)، مسیحی ۱۰درصد(شامل ارتدکس، اتحاد و نسطوری)، دروزی ۳درصد

تولید ناخالص داخلی سوریه: ۹٫۳میلیارد دلار(۲۰۲۴)

سرانه تولید ناخالص داخلی به ازای هر نفر: ۴۲۱٫۱۲ دلار آمریکا

جمعیت کل: ۲۲٫۲۴۹٫۱۲۵(۲۰۲۳)

رتبه سهولت انجام کسب‌وکار: ۴۲(۱۷۵ از ۱۸۹)(۲۰۲۰)

تولید نفت: ۹۰هزار بشکه در روز

رتبه صادراتی کشور ۱۷۶جهان(۲۰۲۳)

رتبه وارداتی کشور ۱۶۳جهان(۲۰۲۳)

نرخ بیکاری: ۵۷درصد

مهم‌ترین صادرات:روغن زیتون، سفقات کلسیم، پنبه، ادویه، سبزی‌های کنسروشده، صابعات چدن، میوه‌های پوست‌دار و گندم

واردات عمده: روغن آفتابگردان، آرد گندم، نفت فراوری‌شده، خوراگ دام، برنج، شکر، سیمان، چای، برق و آهن ساختمانی

کشور سوریه، در گذشته شام نامیده می‌شدد. نام کنونی سوریه را فرانسوی‌ها پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی و مستعمره کردن این کشور، از روی تاریخ کهن این بخش از جهان و تمدن آشوری‌ها بر این سرزمین نهادند. «هرودوت»، تاریخ‌نگار یونانی در آثار خود صراحتاً بیان کرده‌است کسانی که یونانیان آنها را سوری می‌نامیدند، توسط غیر یونانیان آشوری نامیده می‌شدند؛ البته برخی نیز از جمله

نام سوریه از کجایم آید؟

«ارنست رنان»، مورخ قرن نوزدهم از تباط نام سوریه به آشوریان وارد کرده و پراساس یک فرضیه دیگر معتقد است که نام سوریه ممکن است از «سیریون» گرفته شده باشد؛ سیریون نامی است که در عهدقدیم کتاب مقدس برای اشاره به کوه هرمون در مرز لبنان، سوریه و فلسطین اشغالی استفاده می‌شود. در متن کتاب مقدس گفته شده است که صیدونیان از نام سیریون استفاده می‌کنند.

سوریه از اعماق تاریخ تا کنون

سوریه کشوری عربی در غرب آسیاست که از شمال با ترکیه، از شرق و جنوب شرقی با عراق، از جنوب با اردن و از جنوب غربی با اسرائیل و لبنان مرز مشترک دارد. سوریه همچنین دارای یک خط ساحلی غربی در دریای مدیترانه است.

در اعماق تاریخ تاریخ

قدیمی‌ترین یافته‌های تاریخ سوریه مربوط به دوران پارینه‌سنگی و پیشاتاریخ در حدود ۸۰۰ هزار سال پیش از میلاد مسیح است. باستان‌شناسان نشان داده‌اند که تمدن سوریه یکی از کهن‌ترین تمدن‌های روی زمین بوده است. سوریه بخشی از هلال حاصلخیز(نام بخشی تاریخی از خاورمیانه و دبرگیرنده بخش‌های خاوری در دریای مدیترانه، بخش‌های غربی ایران، میانرودان و مصر باستان) است و از ۱۰هزار سال پیش از میلاد یکی از مراکز تمدن نوسنگی بود. مردمان این سرزمین از کشاورزی و دامداری برای نخستین‌بار استفاده می‌کردند. ویژگی اصلی دوره نوسنگی، خانه‌هایی مستطیل شکل مربوط به تمدن موریبت است. در اوایل دوره نوسنگی مردم از سنگ، گچ و آهک‌سوخته ظرف می‌ساختند. یافته‌هایی از جنس ابزار اِپسیدین از آناتولی نشان می‌دهد که روابط تجاری نیز با هم داشته‌اند. شهرهای تل‌حموکار و تل‌عمار در اواخر دوران نوسنگی و عصر برنز در سوریه رونق داشته‌اند.

۴۵۰۰سال تاریخ مکتوب

بیش از ۴۵۰۰سال است که انسان‌ها در سوریه زندگی می‌کنند. برخی از نخستین نمونه‌های نوشته‌شده انسان‌های باستانی در این کشور کشف شده است. نوشته‌های باستانی در سوریه از روی لوح‌های گلی کشف شده‌اند. نخستین تمدنی که در سوریه زندگی می‌کرد، پادشاهی ابلا نام داشت که حدود ۳۵۰۰سال قبل از میلاد تأسیس شد.

ردپای ایرانی‌ها

در سال ۵۲۹ قبل از میلاد، هخامنشی‌ها سوریه را به امپراتوری خود ضمیمه کردند، تا اینکه اسکندر مقدونی در ۳۳۳–۳۳۲ قبل از میلاد، آن را تصرف کرد. پس از مرگ اسکندر و در نتیجه جنگ‌های دیادوخی، سوریه بخشی از امپراتوری سلوکی شد. پایتخت این امپراتوری (در ۳۱۲ قبل از میلاد تأسیس شد)، شهر انطاکیه بود که آن زمان بخشی از سرزمین سوریه محسوب می‌شد ولی امروزه در کشور ترکیه قرار دارد.

سوریه

حزب بعث سوسیالیست عرب در سال ۱۹۴۷ به رهبری «میشل عفلق»، «صلاح‌الدین البطار» و «زکی ارسووزی» در سوریه تأسیس شد. این حزب خواهان رنسانس و رستاخیز و اتحاد جهان عرب در قالب یک کشور بود. حزب بعث در سال ۱۹۶۳ در سوریه به قدرت رسید اما اختلافات داخلی بین اعضا باعث شد تا در سال ۱۹۶۶ گروهی از این اعضا که در شاخه منطقه‌ای

استعمار فرانسه

پس از پایان جنگ جهانی اول و شکست عثمانی‌ها که سوریه بخشی از آن بود، فرانسه کنترل سوریه را به‌دست گرفت. در جنگ جهانی اول، دیپلمات فرانسوی «فرانسوا ژرژ پیکو» و دیپلمات انگلیسی «مارک سایکس» مخفیانه تصمیم گرفتند که پس از جنگ، امپراتوری عثمانی را به مناطقی که در توافقنامه سایکس–پیکو در سال۱۹۱۶ میلادی مشخص شده است، تقسیم کنند. بر همین اساس در اکتبر ۱۹۱۸میلادی، نیروهای عرب و انگلیسی به سوریه حمله و دمشق و حلب را تسخیر کردند. بر اساس قرارداد سایکس–پیکو، سوریه در سال ۱۹۲۰میلادی، به اشغال کامل فرانسه درآمد. سوریه سرانجام در ۱۷آوریل ۱۹۴۶ از فرانسه مستقل شد و استقلال یافت.

شکست داعش

اتلاف سه‌جانبه سوریه، ایران و روسیه در سال ۲۰۱۷ در ادامه حملات خود علیه گروه‌های تروریستی موفق به تکمیل روند آزادسازی بسیاری از شهرها از اشغال گروه تروریستی داعش شد. آزادسازی شهر رقه به‌عنوان مرکز داعش در سوریه نقطه پایان داعش در این کشور بود و از آن زمان به بعد گروه تروریستی داعش به فعالیت‌های پراکنده تروریستی روی آورد. علاوه بر گروه تروریستی داعش، دیگر گروه‌های شورشی مسلح با حمایت ترکیه و آمریکا بخشی از مواضع خود در شمال سوریه را حفظ کردند. گروه تروریستی جبهه النصره و ارتش آزاد سوریه از مهم‌ترین گروه‌های شورشی مسلح در شمال شرق سوریه بودند که از سال ۲۰۱۷ با وجود شکست داعش، مواضع خود در شهر ادلب واقع در شمال شرق سوریه را حفظ کردند.

سوریه در دهه ۲۰۲۰

سوریه از سال ۲۰۲۰ به بعد با تکمیل بازگشت حاکمیت دولت مرکزی بشار به بسیاری از مناطق، روند بازسازی خود را آغاز کرد. پیش از آن از سال۲۰۱۸، برخی از کشورهای عربی از جمله بحرین، امارات و عربستان سعودی روابط دیپلماتیک خود با سوریه را احیا کردند. بازگشت عضویت سسوریه در اتحادیه عرب در نیمه سال ۲۰۲۳ تکمیل عادی شدن وضعیت دیپلماتیک سوریه در منطقه بود. با این حال، سقوط ارتش سوریه و به دنبال آن پایان کار دولت بشار اسد در پاییز امسال، تحولات سوریه را وارد در مرحله‌ای از بی‌سرانجامی با آینده‌ای نامعلوم کرده؛ آینده‌ای که مشخص نیست سوریه را به کدام سو خواهد کشاند!

سوریه

حزب بعث سوریه

سوریه متمرکز شده بودند، علیه حکومت سسوریه و شاخه ملی(فراکسوری) حزب بعث کودتا کنند و حکومت را به‌دست بگیرند. از این زمان، اختلاف بین شاخه سوریه و شاخه عراقی حزب نیز اوج گرفت و ۲سال بعد شاخه عراقی حزب هم به ایجاد سازمان مستقلی با نام «حزب بعث» اقدام کرد. شاخه عراقی رقابت و دشمنی سختی با شاخه سوری داشت.

سوریه

سوریه در جنگ‌ها

از سال۱۹۴۸، سوریه به همراه مصر، اردن، عراق، یمن، عربستان سعودی و لبنان چندین جنگ با اسرائیل داشتند. در سال۱۹۶۶، اسرائیل بخشی از خاک سوریه به‌نام بلندی‌های جولان را تصرف کرد. در دهه ۱۹۷۰، سوریه هم‌زمان با جنگ داخلی لبنان، نیروهای خود را به لبنان فرستاد. نیروهای ارتش سوریه تا سال ۲۰۰۵ در لبنان باقی ماندند. در سنال ۱۹۹۱، سوریه در جنگ خلیج فارس علیه عراق شرکت کرد.

از سال۱۹۹۲، مهاجرت به انگلستان برای ادامه تحصیل در بیمارستان چشم پزشکی لندن (در سال۱۹۹۴، مرگ برادر بزرگ تر باسیل(که ابتدا برای ریاست جمهوری آماده بود) در یک سانحه رانندگی و بازگشت از لندن به دمشق

۱۹۹۵: ورود به آکادمی نظامی ارتش در حمص واقع در شمال دمشق و اخذ درجه سرهنگ تمام پس از ۵سال ۱۹۹۷: فعالیت به‌عنوان مشاور پدر و رسیدگی به درخواست‌های شهروندان با راه‌اندازی کمیتهی علیه‌فساد

۲۰۰۰: مرگ پدر در ۱۰ ژوئن و تغییر قانون حداقل سن نامزد‌های ریاست‌جمهوری از ۴۰به ۳۴سال سن برای واجد شرایط شدن بشار اسد برای بست ریاست‌جمهوری

۲۰۰۰: به قدرت رسیدن بشار اسد به‌عنوان رئیس‌جمهوری جدید سوریه و رهبر حزب بعث و فرمانده کل ارتش درست یک‌ماه پس از مرگ پدر/بشار اسد رسماً با بیش از ۹۷درصد آرا به‌عنوان رئیس‌جمهوری انتخاب شد و در سخنرانی تحلیف خود بر تعهدش به آزادسازی اقتصادی تأکید کرد و قول داد که اصلاحات سیاسی را انجام دهد.

۲۰۰۷: برگزاری همه پرسی تأیید ریاست‌جمهوری بشار اسد از آرای‌دهندگان پرسیده شد که آیا دکتر بشار اسد را برای بست ریاست‌جمهوری تأیید می‌کنید و او بار دیگر با ۹۷درصد آرای همه پرسی پیروزی خود را اعلام کرد.

۲۰۱۱: آغاز اعتراضات شورشیان مسلح از شمال سوریه و گسترش اعتراضات به مناطق جنوبی

۲۰۱۸: آزادسازی بسیاری از مناطق تحت اشغال گروه‌های مسلح و بازگشت حاکمیت دولت مرکزی بر ۴۵در صد کل سوریه

۲۰۲۲: پیشروی برق‌آسای شورشیان مسلح به سمت دمشق هم‌زمان با جنگ غزه و اعلام پایان حکومت خاندان اسد در سوریه

گزارش

بشار اسد از پزشکی تاربانست جمهوری

نگاهی به زندگی بشار اسد، رئیس‌جمهوری پیشین سوریه در شناخت تحولات این کشور بسیار مهم است:

۱۹۶۵: تولد در ۱۱ سپتامبر دومین پسر حافظ اسد

۱۹۷۲: آغاز تحصیل در مدرسه عربی–فرانسوی الحریه دمشق با یادگیری صحبت کردن روان به زبان انگلیسی و فرانسوی

۱۹۸۲: شروع تحصیلات دانشگاهی در رشته پزشکی در دانشگاه دمشق و فارغ‌التحصیلی از آنجا در ۵سال بعد ۱۹۹۲: مهاجرت به انگلستان برای ادامه تحصیل در بیمارستان چشم پزشکی لندن (در سال۱۹۹۴، مرگ برادر بزرگ تر باسیل(که ابتدا برای ریاست جمهوری آماده بود) در یک سانحه رانندگی و بازگشت از لندن به دمشق

۱۹۹۵: ورود به آکادمی نظامی ارتش در حمص واقع در شمال دمشق و اخذ درجه سرهنگ تمام پس از ۵سال ۱۹۹۷: فعالیت به‌عنوان مشاور پدر و رسیدگی به درخواست‌های شهروندان با راه‌اندازی کمیتهی علیه‌فساد

۲۰۰۰: مرگ پدر در ۱۰ ژوئن و تغییر قانون حداقل سن نامزد‌های ریاست‌جمهوری از ۴۰به ۳۴سال سن برای واجد شرایط شدن بشار اسد برای بست ریاست‌جمهوری

۲۰۰۰: به قدرت رسیدن بشار اسد به‌عنوان رئیس‌جمهوری جدید سوریه و رهبر حزب بعث و فرمانده کل ارتش درست یک‌ماه پس از مرگ پدر/بشار اسد رسماً با بیش از ۹۷درصد آرا به‌عنوان رئیس‌جمهوری انتخاب شد و در سخنرانی تحلیف خود بر تعهدش به آزادسازی اقتصادی تأکید کرد و قول داد که اصلاحات سیاسی را انجام دهد.

۲۰۰۷: برگزاری همه پرسی تأیید ریاست‌جمهوری بشار اسد از آرای‌دهندگان پرسیده شد که آیا دکتر بشار اسد را برای بست ریاست‌جمهوری تأیید می‌کنید و او بار دیگر با ۹۷درصد آرای همه پرسی پیروزی خود را اعلام کرد.

۲۰۱۱: آغاز اعتراضات شورشیان مسلح از شمال سوریه و گسترش اعتراضات به مناطق جنوبی

۲۰۱۸: آزادسازی بسیاری از مناطق تحت اشغال گروه‌های مسلح و بازگشت حاکمیت دولت مرکزی بر ۴۵در صد کل سوریه

۲۰۲۲: پیشروی برق‌آسای شورشیان مسلح به سمت دمشق هم‌زمان با جنگ غزه و اعلام پایان حکومت خاندان اسد در سوریه